

Dosarul nr. 2ra-1907/21

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) jud: L. Mitrofan
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud: M. Guzun, A. Malii, I. Dutca

ÎNCHEIERE

22 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Valentin Mardari
în numele și interesele lui Alexandru Morcov,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Alexandru Morcov împotriva lui Arcadie Cernatinschi cu privire la încasarea
penalității și dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 20 decembrie 2018, Alexandru Morcov a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Arcadie Cernatinschi, solicitând încasarea sumei de 8 920 de
euro cu titlul de datorie compusă din penalitate în sumă de 7 280 de euro și
dobânda de întârziere în sumă de 1 640 de euro, precum și compensarea
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 7 martie 2017 în baza unui contract
simplu scris, recipisă, reclamantul a transmis iar pârâtul a primit în împrumut suma
de 14 000 euro, cu condiția restituirii acesteia până la 10 aprilie 2017.

Conform contractului de împrumut, părțile au stabilit o penalitate de 0,5%
pentru fiecare zi de întârziere din valoarea datoriei. Raportat la speța examinată,
penalitatea constituie 70 de euro pentru fiecare zi de întârziere, potrivit următorului
calcul: $14\ 000 \times 0,005 (0,5\%) = 70$ de euro.

Reclamantul a menționat că începând cu data de 11 aprilie 2017, debitorul
Arcadie Cernatinschi se află în întârziere.

La 21 iunie 2017 Alexandru Morcov a depus o cerere de chemare în judecată
prin care a solicitat încasarea din contul pârâtului a datoriei în valoare de 14 000
euro dar și a penalității în valoare de 2 100 euro. Ulterior, acțiunea a fost
modificată cu majoritatea pretențiilor în partea ce ține de valoarea penalității până
la suma de 5 320 de euro pentru perioada 11 aprilie 2017-25 iunie 2017, în total de
76 zile.

Acțiunea menționată a fost admisă integral prin hotărârea din 5 februarie
2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central.

Totodată, conform prevederilor art. 268 din Codul civil termenul special de prescripție în cazul penalității este de 6 luni.

Raportat la speța examinată consideră că față de debitorul Arcadie Cernatinschi urmează a fi aplicată penalitatea pentru perioada: 11 aprilie 2017-11 octombrie 2017, iar în total pentru 183 de zile.

A invocat că din momentul devenirii datoriei scadente și până la admiterea acțiunii sus menționate, s-a scurs o perioadă îndelungată de timp, pentru care, la fel, urmează să fie calculată penalitatea contractuală.

Or, conform prevederilor art. 624 din Codul civil, clauza penală este o prevedere contractuală, prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun.

Prin urmare, având în vedere că, pentru cele 183 de zile, față de debitorul Arcadie Cernatinschi se aplică penalitatea contractuală, iar pentru 76 zile penalitatea a fost deja încasată, acesta urmează să achite și restanța pentru celelalte 107 zile de întârziere sau perioada 26 iunie 2017-11 octombrie 2017, în sumă de 7 490 de euro.

În partea ce ține de dobânda de întârziere, a indicat că aceasta se calculează începând cu data de 11 aprilie 2017 și până la 7 martie 2018 – data când hotărârea din 5 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul central a devenit executorie, fiind aplicate deja prevederile art. 24 din Codul de executare, astfel dobânda de întârziere constituie suma de 2 089 de euro.

Prin hotărârea din 20 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Morcov împotriva lui Arcadie Cernatinschi cu privire la încasarea penalității și dobânzii de întârziere.

La 30 octombrie 2020, Alexandru Morcov a declarat apel împotriva hotărârii din 20 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Alexandru Morcov și s-a menținut hotărârea din 20 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea deciziei emise, Colegiul instanței de apel a reținut că, conform înscrisului din 27 iunie 2018, întocmit de creditorul Alexandru Morcov, datoria conform documentului executoriu a fost stinsă integral, acesta solicitând încasarea datoriei. Iar prin cererea din 1 martie 2019, creditorul Alexandru Morcov a solicitat executorului judecătoresc încetarea procedurii de executare a documentului executoriu privind încasarea de la Arcadie Cernatinschi în beneficiul lui Alexandru Morcov a sumei de 19 320 de euro și 11 863 de lei, în legătură cu recepționarea sumei de 711,06 euro, ceea ce constituie dobândă de întârziere.

În acest sens, Colegiul instanței de apel a conchis că, acceptând executarea și solicitând încetarea procedurii de executare, creditorul Alexandru Morcov nu și-a rezervat expres, în formă scrisă dreptul la încasarea ulterioară a penalității și a dobânzii de întârziere, respectiv raporturile juridice dintre părți s-au stins.

Or, în conformitate cu art. 626 alin. (3) din Codul civil, în cazul în care a primit executarea, creditorul poate cere plata penalității numai dacă și-a rezervat expres acest drept la primirea executării.

Potrivit art. 642 alin. (1) și (2) din Codul civil, prin stingerea obligațiilor, încetează raporturile juridice dintre părți în partea ce se referă la obligația stinsă. Dacă obligația este stinsă, debitorul nu este obligat să plătească dobânda și penalitățile ori să repare prejudiciul.

În concluzie, a conchis că pretenția privind încasarea penalității și dobânzii de întârziere este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

La 19 octombrie 2021, prin intermediul poștei, avocatul Valentin Mardari, acționând în numele și interesele lui Alexandru Morcov, a declarat recurs împotriva deciziei din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei și restituirea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului, reprezentantul recurentului a invocat că instanțele de judecată ierarhic inferioare au încălcat normele de drept material și de drept procedural.

Și anume, consideră că atât prima instanță cât și instanța de apel în motivarea opiniilor sale s-au referit exclusiv la capătul de cerere legat de încasarea penalității.

Capătul de cerere legat de încasarea dobânzii de întârziere nu a fost motivat sub nici un fel.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată recurentului, prin intermediul poștei electronice, la 20 august 2021, iar recursul a fost depus la 19 octombrie 2021, în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Copia cererii de recurs a fost expediată pentru cunoștință intimatului la 25 noiembrie 2021, însă, până la data examinării admisibilității recursului referința prin care să fie expusă poziția privitor la recursul declarat nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Valentin Mardari în numele și interesele lui Alexandru Morcov nu se

încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Valentin Mardari în numele și interesele lui Alexandru Morcov.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari